

Kupujmo
vojne
BONDE
in
ZNAMKE

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

LETO XLVII — VOL. XLVII

CLEVELAND 3, O., WEDNESDAY MORNING, AUGUST 9, 1944

Naciji so obesili 8 armadnih častnikov. Trdi se, da je bil krvnik Himmler ubit

London, 8. avgusta.—Danes so naciji osem armadnih častnikov obesili tudi feldmaršala Erwina Witzlebena. Berlinski radio je obljubil, da so bili častniki obešeni po ko so priznali, da so bili v zaroti pri življenju Hitlerja in da se izroči nacistični zaveznikom.

S temi je šlo v smrt vsega skupaj sedemdeset častnikov, ki so stregli nacistični vojni in izvedli nanj 20. julija.

Dve uri po obravnavi je bila izvršena nad njimi smrtna kazen.

Berlin je naznanjal, da je bil na priči proti zarotnikom grof Wartenburg, bratranec grofa von

Stauffenberga, ki je baje položil bombo Hitlerju pred noge. Izpovedal je, da so nameravali zarotniki po uboju Hitlerja začeti z dogovori za premirje na vzhodni in zapadni fronti.

Med obešenimi je bil tudi von Wartenburg, drugi pa: feldmaršal von Witzleben, generalni major Hoepfner, generalni major Stieff, general von Hase, general von Hegen, polkovnik Bernhardt in kapetan Klausung.

Berlinski radio je tudi pripovedoval, da so zarotniki kovali načrte že od lanskega poletja. Von Stauffenberg je že dvakrat prej prinesel bombo v bližino Hitlerja, toda atentat je vselej opustil, ker ni bil navzoč Heinrich

Himmler, načelnik Gestape, ki je bil zaznamovan za smrt obenem s Hitlerjem.

Von Witzleben je pri obravnavi izpovedal, da bi bila načelovalca armadi po smrti Hitlerja on in pa general Beck. Kot znano je Beck izvršil samomor po ponesrečenem atentatu.

General Stieff je pri obravnavi izpovedal, da so imeli zarotniki še drug načrt za atentat na Hitlerja, ki so ga pa opustili. Nameravali so deti bombe v tornistre treh vojakov, seveda brez njih vednosti. Bombe bi se bile razletele, ko bi vojniki demonstrirali pred Hitlerjem nove vrste vojaško opremo.

Vsi častniki so na vprašanje, če so bili v zaroti proti Hitlerju, odgovorili brez pomiselnja—jaoohl!

Normandija, 8. avg.—Nek ujeti častnik je povedal zaveznikom, da je bil Heinrich Himmler, načelnik Gestape in vrhovni poveljnik elitne garde, ubit in da je bil ranjen tudi Herman Goering. Uradnega poročila o tem ni in poročilo bazira samo na govorih.

Toda devet drugih ujetnikov, samih Avstrijcev, je izjavilo, da lahko svedočijo, da je bil Himmler res ubit tekom izredov, ki so izbruhli v Nemčiji proti nacijem.

U. S. TANKI RAZBIJAJO 110 MILJ OD PARIZA

Na 130 milj široki fronti so se pognali zavezniki proti Parizu, do koder imajo nekaj več kot 100 milj. Nemci naglo zbirajo rezerve, da ubranijo Pariz.

Normandija, 8. avg.—Zavezniške čete so se pognale v smer proti Parizu v dveh mogočnih kolonah ter so dosegle točke, oddaljene samo nekaj malega več kot 100 milj do Pariza. Kanadske čete so pod Caenom prodrle štiri milje v nemške pozicije, dočim so Amerikanci na južnem krilu zasedli važno mesto Le Mans, ki je oddaljeno 110 milj od Pariza.

Kanadskim četam so sinoči počistili pot ameriški bombniki, katerih je več kot 1.000 vsipalo bombe nad nacistične položaje. Danes zjutraj je prihrumelo nad Nemce zopet 600 ameriških bombnikov. Nato so prešle v izpad angleške in kanadske čete ter prebredle reko Orne na štiri milje široki fronti.

Na polotoku Bretagni se bjejo ameriške čete daleč zafronto v nemških garnizijah v Brestu in Lorientu.

Nemški izpad na center zavezniške linije, kamor so se zagnale večer štiri nemške oklepne divizije, je bil strit in Nemci so izgubili 163 tankov.

Iz Španije prihajajo poročila, da hite nemške čete iz južne Francije proti severu na vseh razpoložljivih vozilih. Boje se namreč, da bodo odrezane od severa po ameriški ofenzivi od

Bretagne proti Parizu.

S fronte prihajajo poročila o velikem sovraštvu, ki vlada med vojniki redne nemške armade in med Hitlerjevo elitno gardo. Tako je nek nemški kapetan, ki je bil ujet, stopil k višjemu častniku elitne garde ter mu pljunil v obraz. Pripovedujejo, da vojniki redne armade puste ležati ranjene vojnike elitne garde, ne da bi jih pobrali.

Slabše vrste steaki ne bodo racionirani

Washington.—Urad za živilsko administracijo naznanja, da po 13. avgustu slabše vrste steaki in beef roasti ne bodo več v racioniranju. Po tem dnevu bodo racionirani samo boljše vrste steaki in beef roasti, vse druge vrste goveje meso bo vzeto iz racioniranja.

VOJAK OPISUJE STANJE LOVENCEV, KI SO VOJNI UJETNIKI V AMERIKI

Anton Ipavec, Jr. iz 1917 v poveljstvu, naših ljudi niso pobijali v tistih krajih.

Mr. Ipavec bo šel v nedeljo zopet na obisk v taborišče. Kdor bi mu rad kaj naročil za te slovenske ujetnike, naj ga pokliče po telefonu RAndolph 6482, ali pa naj se zglašijo osebnost pri njem zvečer na naslovu, kot smo ga zgoraj navedli.

Mr. Ipavec nam je tudi povedal, da so mu fantje naročali, naj jim preskrbi, če le mogoče molitvenike in sicer bi radi 6 slovenskih in 2 hrvaška. Kdor bi jih hotel dati za te slovenske ujetnike, naj ga prinese v naše uradništvo, kjer jih bo Mr. Ipavec pobral v soboto, v nedeljo pa nesel v taborišče. Enega smo že včeraj dobili, torej potrebovali bi še 5 slovenskih in dva hrvaška.

Fantje so tudi izrazili željo, da bi radi dobili kak slovenski časopis. Ker imamo mi dovoljenje od oblasti iz Washingtona, da sme Ameriška Domovina v vojne ujetniške taborje, smo ga takoj začeli pošiljati po parizvodov.

Kdor bi rad obiskal te vojne ujetnike, katerih taborišče je komaj 90 milj od Clevelanda, mora najprej dobiti od enega izmed ujetnikov pismo, v katerem ga prosi za obisk, nakar ga poveljstvo pusti v taborišče k ujetnikom.

SERG. ROBERT C. LEVEC

Slika predstavlja mladega slovenskega vojaka, ki je padel tam v daljni tuji deželi za svojo domovino. V petek 11. avgusta ob deseti bo darovana v cerkvi sv. Vida vojaška maša v pokoj njegovi duši. Sorodniki, prijatelji in znanci ste prošeni, da se udeležijo.

JAPONCI SO VZELI VAŽNO KITAJSKO POSTOJANKO

Čungking.—Japonske čete so vdrlle v mesto Hengyang, katerega so oblegale več tednov. Kitajski poveljnik garnizije je poročal, da so bili kitajski branitelji faktično pobiti do zadnjega moža. Radio iz Tokia je poročal v torek, da je mesto popolnoma v rokah japonske armade.

Na obisku v metropoli

Na obisk k Mrs. Mary Milavec, 1001 E. 71. St., ki je bolna že več mesecev, so prišli Mr. in Mrs. Frank Drobnič in njih dve hčeri, Mrs. Rose Jamison in Mrs. Yusta Palčić ter njena hčerka Rosalene iz Granger, Iowa, ter Mrs. Antonia Collins iz Frank, W. Va. Mrs. Drobnič in Mrs. Collins sta sestrini Mrs. Milavec. Kdor bi jih rad videl to lahko stori na gornjem naslovu.

TA NOSI BANKO KAR V ŽEPU

Cadiz.—Fred Wright, je klarski delavec, je bil obsojen v globo \$156.65, ker je vozil avto v pijanem stanju. Brez besede je segel v žep po šop bankovcev in odšel kazen. Pri sebi je imel \$2,781, vse svoje premoženje, ki ga ne zaupa bankam.

DAN 8. AVGUSTA 1918 JE BIL ŽALOSTEN ZA NEMČIJO, JE REKEL LUDENDORFF

Včeraj je minilo 26 let od dneva, ki je bil eden najbolj žalostnih dni za Nemčijo v njeni zgodovini. To je bil namreč dan, ko je nemško vrhovno poveljstvo priznalo, da je vojna za Nemčijo izgubljena.

Na 8. avgusta 1918 je ukazal maršal Foch splošno ofenzivo v sektorju Somme. Za 540 tanki se je zagnala angleška in francoska pehota na Nemce ter presekalala linijo 20 milj na široko. Zajeli so toliko Nemcev, da jih

niso mogli sproti šesteti.

To je bil začetek konca za Nemčijo. Feldmaršal von Ludendorff je v poznejših letih izjavil: "8. avgust je bil najbolj črna za Nemčijo v njeni bojni zgodovini. Takrat je bila naša bojna sila strta."

Ludendorff je obvestil cesarja Viljema, da ne more več garancirati zmage za Nemčijo, zato naj se začne takoj dogovori za premirje, predno postane položaj še bolj brezupen.

Ruske armade so na tem, da obidejo Krakov in izolirajo Varšavo

Moskva, 8. avg.—Prva ukrajinska armada pod poveljstvom maršala Koneva, je prodrla že 30 milj zapadno od reke Visle, na kateri leži Varšava. Smer te nove ofenzive da soditi, da nameravajo Rusi obiti Krakov ter izolirati Varšavo. Krakov je zadnja nemška utrjena postojanka pred Šlezijo, 75 milj zapadno od tukaj.

V Galiciji so zasegli Rusi 2.000 oljnih vrelcev, ki so do zdaj zalagali nemško armado z oljem. Nemška armada je zdaj odvisna

za olje samo na Romunijo.

Višje proti severu silijo tri ruske kolone proti Vzhodni Prusiji na 200 milj široki fronti.

Iz zanesljivih virov se poroča, da so vse tovarne v Vzhodni Prusiji zaprle vrata in da vse prebivalstvo gradi utrdbe proti bližnjim ruskim armadam.

Dve ruski armadi, ena v Latviji, druga v Estoniji, pritiskata na nemške divizije, katerim je armada generala Bagramiana odrezala zvezo z domom.

AMERIŠKI ADMIRAL JE IZVRŠIL SAMOMOR

Washington.—Mornariško poveljstvo poroča, da je v soboto umrl admiral Don Pardee Moon, star 50 let, doma iz Kokomo, Indiana. Poročilo izjavlja, da je admiral očividno umrl od svoje lastne roke.

Admiral je vodil napad na polotok Cherbourg skozi močno poseljeno mine ter je izvršil nalogo naglo in brez posebno velikih izgub. Pri invaziji na Afriko je vodil škadron rušilcev in bil pohvaljen za dobro delo.

Admiralu se je najbrže omražil um vsled vojnega napora.

V Zd. državah je samo 3,400,000 nedržavljanov

Washington.—V zadnjih 35 letih se ni bilo v Zd. državah tako malo nedržavljanov kot jih je danes, ki štejejo komaj 3,400,000 oseb. Nekaj je vzrok slabo naseljevanje, nekaj pa to, da se trudijo dobiti državljanstvo. Lansko leto je zaprosilo nič manj kot 435,483 oseb za ameriško državljanstvo.

Polovica žensk bo hotela delati tudi po vojni

Washington.—Poslanec Colmer, načelnik oddelka za povojno zaposlitev, je izjavil, da bo hotelo ostati tudi po vojni v industriji najmanj 50% onih žensk, ki so danes tam zaposlene. To pravi poslanec, bo delalo velike preglavice, ker bo treba dobiti delo za vrnive vojnike in za one moške, ki bodo izpregli v vojni industriji.

Vojaška maša

Jutri ob osmih bo darovana v cerkvi sv. Pavla na 40. cesti vojaška maša za padlega vojaka Pvt. Charles J. Marzlikarja. Sorodniki, prijatelji in znanci so prijazno vabljeni.

V senatu bo velik boj glede brezposelne odškodnine po vojni

Washington.—Senator Kilgore, ki je skupno z senatorjem Murrayem vložil predlog, da se plača za dobo dveh let brezposelnim delavcem maksimalno odškodnino \$95 na teden, je urgiral zbornico, naj ta predlog sprejme, ako se hoče preprečiti veliko krizo, ki bo prišla po padcu Nemčije. Senator je trdil, da bo s padcem Nemčije takoj 6,000,000 ameriških delavcev brez dela.

Boj v senatu je v tem, če naj plačajo odškodnino države ali federalna vlada. Nekateri so zato, da plačajo to države, ker drugače bo birokracija v Washingtonu dobila kontrolo nad industrijo.

VOJAKI OD DANES ŽE LAHKO VOLIJO V CITY HALL

Oni vojaki, ki so na dopustu, lahko zaznamujejo glasovnico za novembarske volitve, ako gredo osebno v urad volivnega odbora v City Hall. To lahko store od danes pa vse do volivnega dne, ne da bi se jim bilo treba za to še posebej registrirati, samo če so dovolj stari, to je, če bodo dosegli 21. leto do volivnega dne.

Kositrenih škatelj ne mečite med smeti!

Mestni delavci, ki pobirajo smeti, pravijo, da je med smeti mnogo kositrenih škatelj, katere sicer industrija tako nujno potrebuje za vojni material. Te kositrene škatlje pobirajo mestni delavci vsako 1. nedeljo po vzhodni strani mesta, in vsako 3. nedeljo na zapadni strani. Škatlje naj se omije, stispe in v soboto večer dene v papirnem zabojčku pred hišo. Kositra zelo primanjkuje in vlada nujno prosi, naj bi ljudje sodelovali ter teh škatelj ne metali proč.

Naši fantje — vojaki

V SLUŽBI

ZA SVOBODO IN DOMOVINO

Ali bi vi spali v isti postelji z mrtvim Japoncem? No, to se je primerilo Pvt. Stanleyu Erzenu, sinu Mrs. Mary Erzen iz 975 Addison Rd. Stanley piše mater, da se je udeležil krvavih bojev na otoku Saipanu, kjer je poslal marsikatero Japonca v naročje njih prednikov. Ob neki priliki ga je hotel nek Japonec nasaditi na bajonet, toda Stanley je bil hitrejši in mu je poslal kroglo med oči. Japonec se je vrnil v lisičjo luknjo, ki jo je imel Stanley za svojo rezidenco. Stanley ga ni mogel spraviti ven in je moral prebiti vso noč v neprijetni družini. V armadi je od novembra 1941. Prej je bil uslužben pri Richman Bros. Co.

Pfc. John Poje, star 26 let, je bil ubit v Franciji 14. junija. Njegova mati Mrs. Mary Juratovich iz Kansas City, Kansas, je dobila tozadevno obvestilo od vojnega oddelka. Predno je šel k vojakom, 15. marca 1941, je živel pri svoji teti in stricu, Mr. in Mrs. Anton Marolt, 1128 E. 71. St. v Clevelandu. Preko mornarice je bil od oktobra lanskega leta.

Mrs. Lekan iz 1108 E. 77. St. je naročila sobotno Ameriško Domovino sinu na naslov: Cpl. Frank Lekan, 35021992, Co. N. 6th ASFTR, Camp Lee, Va.

V mornariški treningi v Great Lakes, Ill. je Williams A. Zagar, sin Mrs. Agnes Zagar iz 3579 E. 81. St., Cleveland, O. Po končani treningi bo poslan direktno na morje, ali pa v nadaljnjo šolo. Prej bo pa dobil nekaj dni dopusta.

Za nekaj dni je prišel na dopust Pfc. Victor Bavec, sin Mrs. Terezije Bavec iz 7412 Cornella

Ave. Prišel je domov iz Camp Swift, Texas. Njegov brat, Cpl. Joseph Bavec služi pa pri inženirskem koru na Novi Gvineji.

Mr. in Mrs. Kordish, 1153 E. 60. St. sta naročila sobotno Ameriško Domovino sinu J. P. Kordish, S 1/C, ki služi nekje na Pacifiku.

Na vojaškem bolniškem dopustu do 18. avgusta se nahaja nadporočnik Anthony F. Jerman in njegova soproga Ida. Anthony je sin poznane družine Anton in Mary Jerman, Bishop Rd., Wickliffe, O., kjer ga prijatelji lahko obiščejo. Njegov vojaški naslov je: 1st Lt. Anthony F. Jerman, Kennedy General Hospital, Memphis, Tenn.

Mr. in Mrs. Anton Zadnik iz 988 E. 77. St. sta naročila sobotno Ameriško Domovino sinu, poročniku Anton F. Zadniku, ki služi pri ameriški armadi v Angliji. Drugi sin, Pvt. Victor, ki je tudi v Angliji, pa že dobiva Ameriško Domovino od marca meseca in piše mami, kako da ji je hvaležen, ker mu je naročila ta zanimivi list.

Elmer L. Perme je graduiral 4. avgusta za pilota v Pecos, Texas. Sedaj se nahaja doma pri starših, Louis in Frances Perme, 19664 Tyrone Ave. do 13. avgusta, potem bo odpotoval pa v Yuma, Arizona za nadaljnjo treningo. Brat dvojček Ray G. M. 3/C se pa nahaja na Atlantiku.

Sgt. Carl Frank, sin Mrs. Rose Frank, ki vodi znano gostilno Carl's Cafe na 1301 E. 54. St., je doma na dopustu do nedelje. Prijatelji ga lahko obiščejo na gornjem naslovu. Carl služi pri letalskem koru v Topeka, Kan.

"AMERIŠKA DOMOVINA"AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

(JAMES DEBEVEC, Editor)

6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio.
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.50
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$4.00
Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland, po pošti, četrt leta \$2.25
Za Cleveland in Euclid, po raznašalcih: Celotno leto \$6.50, pol leta \$3.50,
četrt leta \$2.00
Posamezna številka 3 cente

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada, \$6.50 per year. Cleveland, by mail, \$7.50 per year
U. S. and Canada, \$3.50 for 6 months. Cleveland, by mail, \$4.00 for 6 months
U. S. and Canada, \$2.00 for 3 months. Cleveland, by mail, \$2.25 for 3 months
Cleveland and Euclid by Carrier \$6.50 per year; \$3.50 for 6 months,
\$2.00 for 3 months.
Single copies 3 centeEntered as second-class matter January 5th, 1906, at the Post Office at
Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

83

No. 185 Wed., Aug. 9, 1944

**Mirovne pogodbe rode
navadno nove vojne**

Danes je malo živčih oseb, ki bi se spominjale časov angleške kraljice Viktorije ministra Disraelija, Bismarcka in Berlinskega kongresa leta 1878, iz katerega je prinesel Disraeli domov "časten mir" in otok Cipro. Toda kongres in mirovna pogodba, ki je bila podpisana na tem kongresu, je pomenila konec dolgotrajnemu miru, ki je sledil Dunajskemu kongresu in začela se je doba novih vojn, kakor jih je napovedal Jacob Burckhardt leta 1871. Glavno vlogo ali glavni vzrok teh vojn pa je bila takrat Turčija.

V rusko-turški vojni, leta 1877-78, je bila poražena Turčija in pogodba v San Stefano je registrirala popoln poraz Turčije. Disraeli je bil tedaj angleški premier in ta je prepričal kraljico Viktorijo, da prihaja Rusija vse približuje Carigradu in da jo je treba na vsak način ustaviti. Viktorija mu je dala dovoljenje in Disraeli se je obrnil na Bismarcka, da je sklical Berlinski kongres, na katerem so državniki raztrgali pogodbo, podpisano v San Stefano in podpisali novo pogodbo, znano kot Berlinski pakt. No in takrat so se rodili balkanski problemi, znani "sod smodnika" s prižgano plamenico je dobil svoj začetek.

Berlinski pakt ni bil drugača, kot da je rodil nove vojne iz edinega vzroka, ker države, ki so pakt podpisale, to se pravi one države, ki so v tem paktu vlekli "ta kratko" kot pravimo, niso pakta ali pogodbe smatrale končno veljavnim. Edini pakt, ki je dal Evropi res dolgo časa mir, je bil Dunajski pakt, katerega so vse države res sprejele kot pošteno in pravično pogodbo.

Po prvi svetovni vojni smo dobili takozvani Verzajski pakt, katerega, kot vemo, je tudi Nemčija podpisala. Pa črnilo se ni bilo suho na pergamentu, ko so Nemci že smatrali dotično mirovno pogodbo samo kot kos navadnega papirja. Lahko rečemo, da je Verzajska mirovna pogodba rodila drugo svetovno vojno, ker pač ni zadovoljila vse države, ki so pakt podpisale.

Po tej vojni bo zopet sestavljena in podpisana mirovna pogodba, ki naj bi, kot nam državniki obljubujejo, preprečila vsako nadaljnjo vojno. Toda tudi ta pogodba bo navaden kos papirja, ako ne bodo oni, ki bodo mirovne pogoje narekovali, položili na mizo obenem s peresom tudi nabit samokres. Na tak način so včasih igrali karte na ameriškem divjem zapadu, kjer je imel vsak igralec poleg sebe tudi nabit samokres, ki je bil porok, da bo igra poštena.

Kakšne načrte imajo zavezniški za mirovno pogodbo? Kaj nameravajo z Nemčijo? Kakšne korake bodo zavezniški napravili, da se zagotovi svetu trajen mir?

Razumljivo je, da je mnogo podrobnosti še tajnih, toda v glavnem je obris mirovnih zahtev kolikor toliko znan, vsaj kar se tiče bodoče Nemčije, kateri bodo na vsak način izruvali strupene zobe za dolgo časa. Mednarodni krogi pravijo, da bo mirovna pogodba vsebovala nekako take točke:

Popolna okupacija Nemčije po zavezniških armadah in sicer bo Rusija kontrolirala vzhodno Nemčijo, Anglija severno od Mainza, Amerika južno od tujak.

Popolna razorožitev Nemčije z razdelitvijo nemške bojne sile, kar jo bo še ostalo in sicer delno kot povpračilo okupiranim deželam za odškodnino in delno, da se oboroži države, ki bodo mejile na Nemčijo.

Vse nemške tvornice za izdelavo orožja in municije bodo zavezniški uničili in to do najmanjše take tovarne. Vso težko industrijo bodo nadzorovali zavezniški in vso kemično industrijo bodo preselili v zavezniške dežele.

Vse Nemce, ki so se naselili v okupiranih deželah, bodo zopet poslali domov.

Razdelitev Nemčije v dve republiki; ena bi obsegala Prusijo, druga pa one dežele, kjer ljudje niso tako bojevit. Vzhodno Prusijo bi dobila Poljska, nekaj pa Litva. Poljska bo dobila morda tudi del Šlezije kot nadomestilo za svoje vzhodne kraje, ki jih bo vzela Rusija. Kar se tiče razkosa nja Nemčije v dva ali več delov, pa je še v debati, ker so zlasti ameriški diplomati proti, rekod, da bi bilo prav to povod novi vojni. Mogoče pa je, da bo nemški narod sam zahteval več republik iz ene sedanje države.

Več let, morda ne več kot deset, bi morala dajati Nemčija delavske bataljone raznim deželam, da bi pomagali popraviti one kraje, ki so bili razdejani v tej vojni po Nemčiji ali radi Nemčije.

Ustvarjena bi bila posebna komisija, ki bo nadzorovala vse nemške banke in trgovino ter zlasti pazila na to, da nemški kapital ne bo začel razvijati vojne industrije v kaki deželi, ki bi se morda polakomnila denarja.

Zavezniški bi pazili tudi na to, da ne pride v Nemčijo tuj kapital, ki bi začel ustvarjati po Rajhu vojno industrijo. Vsi narodi bi smeli rabiti orožje nad Nemčijo za avijatičar, razen Nemčije in držav, ki so sedaj članice osi, katere si po tej vojni ne bodo smele graditi zračne sile, niti za civilno avijatičar, še celo jadralnikov ne.

Nemčija bo morala vrniti vse naropano blago okupiranim deželam ter povrniti vso škodo Židom in drugim žrtvam svoje grabežljivosti.

To bi bile v glavnem točke mirovne pogodbe po tej vojni, kot si jih danes predstavljajo zavezniški diplomati. Seveda, vse glavne točke se bodo po obravnavale pri zeleni mi-

BESEDA IZ NARODA**Dež in nevihto smo dobili**

Hubbard Rd. — 1,514 dolarjev sem dolžan in prav toliko je dolžna vsaka oseba, ki nosi dušo v svojem telesu. Ta dolg pa dolgujemo drug drugemu brez vsake posebne obveznosti, se reče, eden je med nami, ki bo denar skupaj zbiral in dolge plačeval in to je naš Stric Sam, ki bo skrbel, da bo vsak svoje dobil nazaj to je namreč tisti, ki je posodil in teh ni malo. Ta posoda je izmed vseh posojil najbolj varna na svetu in tisti, ki ima največ teh vojnih bondov, je največji terjatelj, za katerega moramo plačevati vsi, ne glede na stan, razen velikemu biznesu menda tega dolga ne bo treba plačevati, ker kar nekako v stroške to vključiti. To se pravi, da toliko dražje prodajo blago, da se polovi.

Mi navadni zemljani pa jih nimamo kam vključiti in zato jih bo treba pa kar lepo plačati. Ampak se te vsote pa nam tudi ne bo treba plačati, kajti plačevali jih bodo še pozni rodovi. Kako da imajo to pravico ljudi zadovoljiti, ne vem; mene ni sicer nihče nič prašal, če sem pri volji se zadolžiti, plačevati bom pa le moral, če bom hotel jest, kot pravijo 60 centov na dolar. To se pravi, da kadar bom dolar potrošil, da mi bodo dali samo za 40 centov blaga in ostalih 60 centov bo vzel pa Stric Sam za tiste dolžnike, ki sem jih prej omenil, ampak uverjen sem, da bodo v pre mnogih slučajih dali le za 25 centov in 75 si bodo pa kar obdržali.

Pa kaj zato, če pa je bilo v resnici ta dolg potreba napraviti radi naše svobode in da bodo zatiralec svobode dajali res v koš, potem pa z veseljem plačujemo. Kaj pa oni, ki so dali svoje življenje, njim pa nobena svoboda ne bo nič koristila. Matere, ki so dale svoje sinove, se ne bodo dosti brigale za vso svobodo na svetu, ker one bodo imele le svoje drage sinove pred očmi in ves svet jih ne bo zanimal.

In če je bilo to v resnici potrebno, seveda niso tudi največje žrtve preveč. Letošnje leto je voljno leto in slišali bomo marsikaj. Posvetovalno zborovanje guvernerjev v St. Louisu bo spravilo na dan marsikaj neprijetnega. V nekem angleškem časopisu sem videl sliko demokratskega patrona iz Missouri s pipico v ustih, ko nekam žalostno gleda na tisto guvernersko zborovanje, kjer sedita tudi republikanska nominiranca Dewey in Bricker. Pa ne da bi bil tisti Truman, moj nekdanji sosed, ki z očali na nosu žalostno gleda na številke tam zgoraj 1-20-1945, kaj se morda zna zgoditi.

No, tisti tako strašno zaželjeni dež smo vendar dobili, saj smo ga tudi že tako nestrno pričakovali. Ampak to ni bil dež, kot bi se spodobilo, ampak je tako padalo, da je bil pravi ciklon; ne ravno tak, da bi hiše podiral, pač pa je podiral koke, snjake in lomil dreve, trgal telefonske žice. Pri bližnjem sosedu je velik kokešnjak kar pometlo, k sreči, da je bil prazen in dotični ljudje pa žive v Clevelandu. Polomilo je več dreves tako, da je bil cestni promet za nekaj časa ustavljen. Koliko je škoda, še ne vem. Ta ploha je bila precej prepozna, kajti krompirja je že do 50% uničenega, koruza se je po nekaterih krajih kar do tal posušila.

Jaz pravim, da to vreme nima nobene manire in v zvezi človeku vse veselje do nadaljnjega dela, ker v resnici ni nikdar vse tako, da bi teklo kot bi bilo z maslom namazano. Ves čas, ko nismo imeli dežja in je vladala ta strašna suša, sem pripovedoval, da

in v svet jih bo zvedel šele potem, ko bo pogodba podpisana. Kot rečeno, ta mirovna pogodba bo pa garantirala mir le, če bodo za pogodbo stali zavezniški z oboroženo silo.

ne bo prej dežja, da se bo luna spremenila. Mnogi so se mi smejala in so rekli, da naj se grem solit s svojim prerokovanjem. Tudi ameriškim farmerjem sem tako povedal, pa so rekli, da morda ima pa res tudi luna kaj opraviti pri vremenu in je res tudi imela, kajti ravno tisti trenutek, ko se je luna nagnila iz stare ali polne lune proti mladi, se je pričelo oblačiti in treskat, ploha se je vsula z veliko nevihto, kakor sem že prej opisal. Sedaj me pa tisti farmerji kar nekam boječe gledajo, češ, saj ta tepec pa vse eno nekaj ve, ker so se njegove sanje uresničile in zemlja je do dobrega napojena. Tako sem sedaj zaslovel še kot vremenski napovedovalec. No, pa naj bo za danes dovolj, ker sedaj da moram iti pomagat Eddiju pospraviti tisto polomljeno drevo v našem parku, kajti izgleda, kot bi nas ravno kar zapustili Rusi. Pozdrav,

Frank Leskovic.

Jugoslavija in Avstrija

(Dr. Savinčjan)

Ko so Nemci v aprilu 1941 podrli in razkosali kraljevino Jugoslavijo, je Hitler zakričal: "Tam spodaj na jugu smo izvršili samo majhno korekturo granic!" S tem je mislil na tatvino severnega dela Slovenije, tako zvano Spodnje Štajersko z mesti Maribor, Celje, Ptuj in Brežice in na našo Gorenjsko z Radovljico, Kranjem in Kamnikom. Koroško deželo je potepal in požrl že prej, ko je ugrabil Avstrijo in jo priključil Germaniji.

**Avstrija predstraža
germanstva**

Ni to prvikrat v zgodovini, da so Nemci tako meje "popravili." Vsa Avstrija je v resnici samo rezultat obmejnih "korektur," je ozemlja, katero so Nemci tekot stoletij uzemali slovanskim sosedom na vzhodu, posebno pa nam Slovencev. Avstrija, tudi ta mala Avstrija, ki je ostala po prvi svetovni vojni, je bila in bo tudi v bodoče obmejna trdnjava germanstva tako dolgo, dokler bodo tam prebivalci, ki govorijo in pišejo nemški jezik. Večraj katoliška in krščansko socialna, potem socialistična, danes pan-germanska in hitlerjevska, jutri s krinko demokracije na sladker svojem ličcu, je in ostane Avstrija zbirališče vseh skritih in očitih nemških naklepov za povečanje nemškega ozemlja ali vsaj nemškega "Kulturkreisa" (kulturnega območja) proti jugu in vzhodu, torej permanentno torišče nemškega "Drang nach Osten" (rinjenja proti vzhodu) in nemškega prizadevanja, da si postavijo čez razkosano zemljo Slovencev svoj most do Adrije.

Mi Slovenci in z nami vsi pravi Jugoslavlani, ki vidijo malo dalje, si ne delamo nad to vlogo Avstrije tudi v bodočnosti nobenih utvar. Dobro vemo, da so bili najprej bavarski in sploh ostmarkovski (avstrijski) raurbriterji (roparski vitezi), potem razni fevdalni večji ali manjši vladarčki, kakor Babenbergovci in nazadnje Habsburgovci, ki so stoletja kradli slovensko zemljo proti jugu in delali obmejne "korekture." Zato jih nemška mati zgodovina imenuje "Mehrer des Reiches" (pomnoževalci države). Na ta način so Nemci podjarmili staro slovensko državno tvorbo Gorotanijo (Koroško) in postopoma vso slovensko zemljo med Dunajem in Trstom. Bavarska sleparstva in nato čisto nesramno osvojevanje in ropanje z ognjem in mečem, je spravilo Slovenijo, kolikor je niso vzeli Madžari, popolnoma pod nemško peto z vključjem v "sveto rimsko-nemško cesarstvo."

Kaj ni nacistični gaulajter

ri, popolnoma pod nemško peto z vključjem v "sveto rimsko-nemško cesarstvo."

To slovensko zemljo, ki je bila enotna in prostrana od Blatnega jezera v današnji Madžarski do Tirol in dalje na jug do Pule, so Habsburgovci razdelili v štiri tako zvane habsburške dedne dežele, ki so jih pozneje imenovali kronovine Štajersko, Koroško, Kranjsko in Primorsko s Trstom. To so storili, da bi nas lažje ponemčevali. V teh deželah so spodirali slovenski življenjski sistematično in ga gospodarsko izmозgavali. Zato se ne smemo čuditi, da so Slovenci prvi pozdravili razpad avstro-madžarske monarhije kot osvobodjenje izpod tisočletnega nemškega jarma.

Toda ta osvoboditev je bila le delna in skromna, kajti le osrčje slovenske zemlje z glavnim mestom Ljubljano se je zedinilo z Jugoslavijo. Skoro milijon Slovencev je ostalo pod Italijo, Avstrijo in Madžarsko. Bili so tam "narodna manjšina," izročeni na milost in nemilost starim svojim sovražnikom. Naj omenimo samo pritožbo koroških Slovencev leta 1934 proti zatiranju s strani Schuschnigg-ove Avstrije Društva narodov v Ženevi, kjer so našteje le neke strašne krivice, katere so zagrešili "dobri Avstrijci" nad koroškimi Slovenci.

Usoda naših manjšin pod Avstrijo, Italijo in Madžarsko pred današnjo svetovno vojno, pa je bila le temna predigra apokaliptičnega trpljenja in strahot današnje vojne proti Slovencev.

Osi seveda svoboda Slovencev v Jugoslaviji, ki se je kljub težavam le počasi krepila, ni bila dovolj. Saj smo bili Slovenci prvi na poti tako Nemcem, kakor Lahom in Madžarom. Nas so morali odstraniti. Zato so organizirali ustaše na Hrvaškem, zato so ubili Kralja Zedinitelja v Marseille-u. Vse to pa je bila le priprava za vojni pohod, za zavojevanje in razkosanje Jugoslavije.

Ko je bila Jugoslavija vojaško na tleh, so Nemci in Lahji pokazali, kaj hočejo z nami. Morijo in požigajo raztrgano Slovenijo in vso Jugoslavijo. Po padcu Mussolinija imajo nemški gaulajterji vso oblast nad vsem slovenskim ozemljem od Severnika (Semmering) do Jadrana, le Prekmurje je ostalo v madžarskih krempljih. Nič več ne govori Hitler o korekturi granic, zdaj je pravi "pomnoževalec" rajha, kar pričajo po Sloveniji in vsej ostali Jugoslaviji stotisoči črni grobovi in tisoči požganih selišč.

"Storite, da bo ta dežela nemška..." (Hitler)

"Storite, da bo ta dežela nemška..." je ukazal Hitler svojima gaulajterjema na Štajerskem in Gorenjskem, ko jima je dal našo deželo v oblast. Kakor dva stekla psa sta se zagagnala dr. Rainer na Gorenjskem in dr. Ueberreiter na Štajerskem v Slovence, v družbi Steidela, Majer-Kajbiča in Perknogiga. Kdo naj popiše vse strahote, ki so jih te mrcine izvršile nad Slovenci!

Da, ne čudite se, velečenjeni gospodje Veliki Zavezniški! Mi Slovenci obtožujemo pred vsem svetom nacistično Avstrijo. Ne dajte se ogoljufati in oslepiti od sladkega lica tako prijaznih avstrijskih Nemcev, Zdaj, ko jim ob Hitlerjevi strani teče voda v grlo, vlačijo iz ropotarnice staro nedolžno avstrijsko čelado, češ glejte nas, saj mi nismo krivi, mi sami smo le žrtve Hitlerjevega in prusijaškega barbarstva.

Toda pribijemo resnico. Vsi nemški nacistični funkcionarji v Sloveniji so Nemci iz Avstrije, toda ne samo po Sloveniji, oni so krvniki po vsej Jugoslaviji in deloma tudi na Poljskem.

Kaj ni nacistični gaulajter

Kdor trka, se mu odpre, pravi jo. Naš France gori na lojtri je tudi trkal, pa se mu ni odprlo, da bi rekel, vendar je imelo trkanje uspeh. Iz notranjosti se je namreč oglasila ona, ki jo je klical. Absolutna resnica in živa istina! Torej je imelo naše fantovanje popoln uspeh.

Pa kakšna je bila tista štima, ki je dala odgovor na Francetovo trkanje? Well, to je pa težko opisati. Ne morem reči, da je

v Mariboru, Nemec iz muzičnega Salzburga, dr. Ueberreiter javno v velikončni številki lista "Tagesspost" leta 1942 priznal, da so nacisti v Avstriji imeli že vso administracijo za zasedeno Slovenijo davno pred zasedbo pripravljeno v podrobnostih, da so imeli sezname tisocev Slovencev, ki jih bo treba izgnati ali pobiti prve dni, da so imeli vse načrte za preseljevanje in ropanje po naši deželi? Mesto Gradec (Graz) je bilo središče in je še danes, kjer so skovali vso gnusobo, ki se je od nemškega severa valila na našo nesrečno deželo in na vso Jugoslavijo!

Pokolji in nasilja

Najprej so gori imenovani gaulajterji zaprli vse slovenske izobražence, nad 30,000 so jih odvedli na vse strani rajha v sužnost, pozneje pa še krog 200,000 kmečkega ljudstva izselili! Na našo deželo se je zila vsa gnójnica nemškega sovraštva in nemške požrešnosti iz Avstrije, da iz Avstrije! Natakacije iz Dunaja in nič vredne ženske so postale pri nas učiteljice, mračne in dvomljive eksistence upravni uradniki! Požgali so srbske cerkve v Mariboru, Celju in Rogaske Slatini, katoliške cerkve so oplenili in jih spreminili v skladišča. Nagrobne spomenike s slovenskimi in srbskimi napismi so oskrnili, vse slovenske knjige od hiše do hiše pobrali in jih javno na gramadah sežgali! Kar niso našli ljudi takoj utegnili izseliti, so jih prisilili, da se učijo nemškega jezika. Mlade žene in dekleta so nesramno lovili po vsej deželi in jih pošiljali v nemške vojaške sramotne hiše.

Majhne otroke so odpeljali v rajh, da jih tam vzgoje za nemške janičarje in da bi z našo krvjo pomnožili nemško moč. Ali je proti temu vstala kdaj ena sama nemška mati, ena sama nemška žena, ali je kdaj prišla iz Avstrije vsaj ena skrita tolažba sočutja in negodovanja na tistem, med štiri mi oči? Ne, gluha so bila nemška srca, na postaji v Gradcu ko je izgnana slovenska mati prosila za svojega otroka kozarec vode, so ji otroka v naročju opljuvali, mater pa s kamenjem obsuli!

Toda, saj Hitler je pomnoževalec rajha na jug

**Boj na življenje in smrt—
naši računi**

V največji sili je zgrabil Slovenec za orožje. Pribijemo, da so Slovenci zgrabili za orožje, ne zavoljo kakšne politike ali strankarske ideje, ampak zato, da branijo svojo zemljo, da branijo ostanke svojega imetja, da branijo kosček kruha za svojo deco, da branijo golo življenje!

In tako gre zdaj borba za biti ali ne biti od Gradca in Celovca čez goro Pohorje, čez vso nekdanjo lepoto slovenske zemlje doli do kršne Istre, čez hrvaške ravnice do srbskih planjav, čez Bosno in junaško Črno goro do osrčja plemenite srbske krvi, ki še ni rekla, še ni do danes pokazala vse svoje vitezitvo in legendarno junaštvo...

Kakor že mnogokrat v zgodovini, je prišlo nad Slovence (Nadaljevanje na 3. strani)

bil glas ravno preveč ne, tudi ne oduren, ni bil visok, bolj nekako bariton doben. Ampak to pa mori, da je imel glas podoben bilo nobenega dvoma, je dal od sebe.

Ko na polahno Francetovo kanje ni bilo nič odgovor, kakor pravijo učeni ljudje, bilo nobene reakcije, ni močnejše po plankah. Tudi zalego, kajti iz onstran zadonel v gluho temno pak — mu-u-u-u!

Če bi bila udarila tak la z jasnega med nas, tako otrdeli, kot smo ob povedljivem in vsakem tako razumljivem glas, smo stali spodaj pod levo buljili v steno pred seboj, tero smo dobili tako jasno ločen odgovor, gori z njim je bil na fantovanju nece, ni bilo pa nobenega vsaj nekaj časa ne.

Toda kmalu smo se omedlevice in iz naših pod lesto je zadonel tanski krikot: ha, ha, ha, enkrat: ha, ha, ha! Ne je pa rejal gospodar to rega radi teme sicer niso toda po raznih znamenih, sodil, da se je vrgel na se tam valja v onemolu hu.

No, in tedaj je prišlo spoznanja tudi naš vsi ri na lestvi, ker iz sinu nam je priletel na usko obetajoč glas: "Preteči Ste me potegnile, kaj ne čakajte!" V tistem hipu pa že tudi pripeljal dol pe z ekspresom naš Francet čal:

"Kje pa je tisti Kri ne, ki nam je naslonil na "hišo?" Dajte ga mke, da se nekoliko poznava!"

"Kaj pa je, France oglašil Tonetov glas in si morda hud?"

"Hud? Kaj še! Tako sko se mi dobro zdi, vse skupaj tako potegni dar tega."

"Kako pravis: potegni vas nistem nič potegnima varja Tone, vendar vsakdo iz njegovega znati, da komaj zadrua"

"Kaj ti ne smatraš tegavščino, če si nas svoje čade v šalo, do misli, da bomo trkali a?"

"Tristo hudnikov, meni čudno ždi, kako mogli tako zmotiti. Jem čisto prepričan, da lesto na hišo, pa smo Pa kaj, ko je pa tak človek ne vidi niti na pred seboj. O, ne, prav gotovo ne, meni Saj vendar ne boste bi vas, ki smo si tako hotel potegniti."

"Le kar izgovarja neka je tukaj narobe si se zmotil v temi, di ne. Kdo naj ti ve si pa ves pasji, kolik mu bere levite France"

"No, France, kako lo pri srcu, ko si z doma tisti mili glas ga draži Jim."

"Ti pa kar tiho boljši! Sur, saj vem, pa še Jack raztrosil po tu, kako smo klicali je France, name se seš, da bom molčal sem mu prisegal, da lažil, obenem pa tišal kigo, kar naj bi ne bom držal besede."

"Well, kar je, klicali, pa ne bomo Mene že ne boste ve fantovanje, to si Ampak vse to je pa polic obajčana, fantje jezo in korenček popl ne, duša žirovniška, tegnil, ali pa če nas ga prinesi, mi bomo v

Tebi eno lahko na men pa od kedra pu ga bom celo verju ju-hu-hu!

Žrtev spovedne molčečnosti

Josip Spilman S. J.

Torej moramo dobiti kak drug odgovor za vprašanje: "Kdo je storil?" kot pa odgovor, ki ga nam ponuja gospod državni sodnik. In vsak drug odgovor mora biti verjetnejši kot pa odgovor, če me tudi za to zasmeje — meni bi bila bolj verjetna razlaga naivne dekle Slovenke, ki je kot trditelj, da je ta dušnik tukaj kriv."

Vendar pa tudi treba ni, da bi se odločevali na tako razlago. Sodnik Loser je imel vse tiste dokazne stvari, ki so ga delale sposobne storiti kaj takega. Dokaz, da ni bilo v samostanu oni, ki so odvisni pa le od izjave spretnika, ki se je pa tudi kaj lahko izmislil. In on se je moral sprijeti, kot je očitno iz spisa natakare iz Croya. Da ni govorila zelo razumno, vendar je iz njene izpovedi, da ni dovolj, da je videla ono po umoru cerkvenika in v jako sumljivih okoliščinah, saj je advokati premetevali, go, nevedno deklico. Zraven je treba tudi poudarjati, da Loser tako naglo pa umotvornil in da ga ni bilo mogoče videti. Kako pa razložiti to? Je to, da ni bilo mogoče nič dobiti njegovega naslova? Je to, da ni dal od sebe odgovora, da si je bil po vseh francoskih in po vseh listih tujezemstva? To ni mirne vesti, sicer bi bil tako skril! In slednjič, da je vendar državni pravdnik uredil stvar malo preveč komodno, da bi bil zaradi odsojenosti v eno leto, da bi bil zaradi varovanja bolje izšlo. Vendar pa je hotel iti v hotel in v pojasniti čuvenje zatočenca pri hišni straži in pozneje pri prvem priznanju. Priznal je, da je moral vedeti za zločin in da je na široko, kako da zločin, ne da bi ga smel tudi po strani izdati. Pod njegovim pogledom ni duhovniku dostojno kaj takega niti ne. Nasprotno je pa vsled tega službe dolžan raji klerikalcev preganjanega cerkvenika kot plemenitega, probujenega moža, kot vneta domačina, ki je šel z dušo in krvjo v nevarnost za Francijo. Loserja je treba prištevati onim smelnim možem, ki so v mrzli zimski noči leta 1871 zagnali v zrak fontenayski most sredi sovražnih trum — pač čim, ki bi bil v oni vojski zgotovljen zmago Francozom in ne Nemcem, če bi ga namreč vodniki znali prav izkoristiti. In takega moža si drzne zagovornik sumničati, kajpak po starem predpisu, da namen posvečuje sredstvo! — "Kar se pa tiče dokazovanja, da tak mož kot župnik ne more izvršiti takega zločina, je vendar tudi lahko obrniti stvar tako in sklepati: Kdor je izvršil tak zločin, ki smo ga mu mi dokazali, pač ni tak velik svetnik, kot bi ga rad nam izklesal zagovornik, ampak velik svetohlinec, hinavec, ki smo mu danes potegnili krinko z obraza. In tako stoji on tudi pred nami — le pogledajte ga, kako pri tej obtožbi, ki mu jo očitam v obraz, ne more storiti drugega kot oči obračati in skiliti v razpelo kot bi hotel reči: "Gospod zahvalim se ti, da nisem kakor ti grešniki, ki zasmejujejo tvoje služabnike!" — Jaz drugega nimam več pripomniti kot: Porotniki, storite svoje dolžnosti!"

(Dalje prihodnjič.)

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

JUGOSLAVIJA IN AVSTRIJA

(Nadaljevanje z 2 strani)

tudi v tej strašni vojni trpljenje v najstrašnejšem pojavu, ker smo granicari in zvesti čuvarji zahodne Jugoslavije. Od okrog dveh milijonov Slovencev, so jih Nemci, Italijani in Madžari do sedaj pomorili ali v sužnost odpeljali na stotine. Prelita kri kriči do neba. Dan obračuna in maščevanja je blizu. Za vse žrtve zahtevamo Slovenci vse! Zahtevamo vso našo zemljo, kar so nam jo vzeli Nemci, Lahi in Madžari tekom 1000 let! Zakaj ta zemlja je slovenska, ker so jo obdelale slovenske roke, ker jo je napojila in prepojila slovenska kri! Ne trudite se gospodje gaulajterji, da bi še bolj zmanjšali naše število! Mi ne bomo šli glav po starih cesarskih in Schuschniggovih statistikah, vzeli bomo vse, kar je kdaj bilo slovenskega in ne bomo spoštovali nemških, laških in madžarskih mejnikov. Naša priprava je, da po tej vojni ne bo nobenega Slovanca na tujem, ki bi moral iskati pri tujcu dela in kruha. Nobena jagoda slovenskega grozda se ne sme več izgubiti v tujini.

Zedinjena Slovenija bo v novi prerodeni Jugoslaviji zapirala in zapahnila na vse večne čase politično in gospodarsko nemškemu pritisku na jug in vzhod vrata ter bo na tem prostoru Evrope čuvar Jugoslavije in trdnjava svobode, kulture in človečanstva.

Ko smo prebirali sklepe konference v Moskvi o obnovi Av-

strije, smo vsi Jugoslavlani, posebno pa mi Slovenci, dvignili glave in prisluhnili. Da, tudi mi privoščimo Avstriji, da dobi nazaj svojo državno svobodo, toda ne na naš račun. Popraviti se morajo meje za nas, da ne bo več barbarskega postopanja s Slovenci na Koroskem in Srednjem Štajerskem, da se ti naši kosi zemlje vrnejo zopet k osrčju slovenske matere, da se vrnejo tja, kamor jih kliče glas krvi, spomin na trpljenje in na hekatombe naših žrtve, da se ti, nam toliko dragi slovenski kraji združijo s Slovenijo in trdni, veliki in srečni Jugoslaviji.

To, kar smo povedali v tem članku na ušesa Avstriji, velja tudi za Slovence na Madžarskem. Tam gre naša stara meja vse do reke Rabe, in ob južnih bregovih Blatnega jezera se kadi dim iz slovenskih ognjišč in zori pšenica na dolgih njivah, obdelanih od slovenskih rok.

Domača fronta

Trgovski mornarji lahko volijo

Vsi člani trgovske mornarice imajo možnost in priliko voliti v letu 1944, razen če jim tega ne bi dovoljevala vojna situacija. Tako so dejali pri Upravi za prekomorski prevoz. WSA razdeljuje 400.000 federalnih vojnih kroglic za mornarje izven Združenih držav. S temi more trgovski mornarji, ki kvalificirajo pod federalnim in državnim zakonom, voliti v plošnih volitvah 7. no-

vembra za predsednika, podpredsednika, senatorja in predstavnika v kongresu. Volitve se bodo vršile po prvem oktobru.

Strožje odredbe za avtomobiliste

Chester Bowles, upravitelj urada za upravo cen, je naznanil, da bodo od 1. avgusta odbori odklanjali dajati celo racijo za vožnjo na delo in z dela avtomobilskim voznikom, ki si niso organizirali vozniskega kluba. Namesto tega bodo odbori izdajali samo toliko benzina, za 30 dni voznikom, ki nimajo vsega urejenega za delitev avtomobila.

Med trideset-dnevno dobo, bodo vsi prijavniki, ki nimajo zadosti potnikov, morali ustanoviti svoj vozniki klub do polne mere, je dejal Mr. Bowles. Odredba za miljsko racijo zahteva, da imajo vozniki od dela in na delo tri potnike poleg voznika za kvalifikacijo za dodatno miljsko racijo.

Priprave za begunce so dovršene

Tajnik za notranje zadeve Harold L. Ickes je naznanil, da so bile priprave za sprejem 1000 evropskih beguncem v Fort Ontario v Oswego, N. Y. dovršene.

Ta skupina bo nastanjena v zgodovinski trdnjavi, je dejal tajnik, za vojno dobo v dvonadstropnih barakah, ki so bile prenamenjane v družinska stanovanja. Ta stanovanja so bila opremljena s tekočo vodo, posteljami, mizami, stoli in omarami. Skupne spalnice so bile tudi pripravljene za posamezne begunce, ki niso v družinskih skupinah.

V tem zavetišču bodo begunci imeli hrano, stanovanje in zdravniško oskrbo. Majhne vsote bodo dodeljene posameznikom za najpotrebnejšo obleko in druge potrebščine kot zobna krema in milo.

Večina beguncem so Židje in nekaj katolikov, pravoslavcev in protestantov. Glavne narodnosti so Avstrijci, Jugoslavlani, Poljaki, Nemci, Rusi in Čehi. Skupno pričakujejo enkrat ta mesec.

Nemčija je potrošila za Nemce izven domačih meja, v predvojnem času, letno do 13 milijard mark.

MALI OGLASI

Stanovanje v najem

Odda se 3 sobe, kopalnica, pralni čebri v kleti, garaža. Zglasite se na 1139 Norwood Rd. (186)

Izgubilo se je

V soboto popoldne se je izgubilo žensko zapestno uro z napisom "From Mother to Marion, 6-9-40." Izgubilo se je med S.N.D. in E. 65. St. in St. Clair Ave. Pošten najditelj je proš, da jo vrne proti nagradi na 6415 St. Clair Ave.

DELO DOBIJO

DELO DOBIJO

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE

ženske za oskrbnice ZA POSLOPIJA V MESTU

Poln čas, šest noči v tednu

Od 5:10 pop. do 1:40 zjutraj

Najboljša plača od ure v mestu, stalno delo.

Zahteva se državljanstvo. Zglasite se v Employment Office, 700 Prospect Ave. soba 901 od 8 zjutraj do 5 popoldne vsak dan razen v nedeljo.

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

C G B DOM

najboljših delavskih pogojev v

CLEVELANDU

nujno potrebuje

moške in ženske

PLAČA OD URE MED NAJVIŠJIMI

Tovarna z bodočnostjo

Za vašo udobnost imamo tri posredovalnice za delo, zglasite se v najbližji

PROSTOR

1368 West 3rd Street severno od Superior, blizu Square

880 East 72nd Street severno od St. Clair Ave.

17000 St. Clair Ave. glavna tovarna

Odperto dnevno od 8:30 zj. do 5 popoldne

V nedeljo zaprto

CLEVELAND GRAPHITE BRONZE CO.

(8/7-9-11-21-23-25)

MALI OGLASI

Stanovanje iščejo

Tri odrasla dekleta in mati iščejo stanovanje 5 ali 6 sob. Rade bi stanovanje kot hitro mogoče. Kdor ima kaj primernega naj pokliče EXpress 2476 po 3:30 popoldne. (185)

Res prava vrednost

Kupi se od banke, ki je v likvidaciji:

Apartment hiša, zidana, 9 stanovanj, blizu E. 90. St. in Superior, nosi na leto \$4,230; cena je \$23,800. Samo 20% takoj. Zadnjih par let se je napravilo izboljšav za \$7,000.

Apartment 7 stanovanj, vsako po 4 sobe, blizu E. 75. St. in Hough Ave. V jako dobrem stanju. Dohodki \$2,745; cena je \$13,800, samo 20% gotovine.

Odločite se hitro, ker take ugodnosti niso dolgo. Pokličite kadarkoli Mr. Jelaric Diamond 1046. (187)

Moške in ženske splošna tovarniška dela

se potrebuje za

6 dni v tednu 48 ur na teden

Plača za ZAČETEK

Moški 77½c na uro

Ženske 62½c na uro

Morate imeti izkazilo državljanstva. Nobena starost ni omejena, ako ste fizično sposobni opravljati delo, ki ga nudimo.

Zglasite se na

Employment Office

1256 W. 74. St.

National Carbon Co., Inc. (18)

NAM JE DOVOLJENO

najemati pri vratih

Mi potrebujemo

HORIZONTAL IN VERTICAL BORING MILL OPERATORJE
ARC VELDERJE (poln ali delni čas)
ENGINE LATHE OPERATORJE
DETINNERJE

Mi plačamo dobro mezdo od ure.

Bonus od produkcije, poseben bonus

Mi apeliramo nas vas, ker vi živite prav v tej okolici in mislimo,

da ker lahko hodite na delo ter se tako izognete dolгим uram na ulični železnici, da je to velika prednost.

Johnston & Jennings Co.

877 Addison Rd. blizu St. Clair

(185)

Dovoljeno nam je uposliti pri vhodu

POTREBUJEMO PRESS ASSEMBLER
EXTERNAL GRINDER
ENGINE LATHE OPERATORJE
TURRET LATHE OPERATORJE
RADIAL DRILL PRESS OPERATORJE
VOZNIKA ELEKTRIČNEGA VOZIČKA

Stalna dela sedaj in po vojni. Visoka plača od ure in overtime.

LEMPCO PRODUCTS

DUNHAM RD. MAPLE HEIGHTS

(185)

FOR VICTORY

*** FAT FACTS ***

VITAL! IMPORTANT! ESSENTIAL! NECESSARY!
THAT'S WHAT YOUR USED KITCHEN FAT HAS BECOME SINCE PEARL HARBOR! 230,000,000 POUNDS ARE NEEDED THIS YEAR!

IT WOULD TAKE A FARM ONE MILE WIDE FROM NEW YORK TO PHOENIX, ARIZONA TO GROW ENOUGH SOY BEANS TO SUPPLY 230,000,000 POUNDS OF FATS AND OILS...

WHEN YOU TURN IN USED KITCHEN FAT YOU ARE SAVING THOUSANDS OF WORK HOURS FOR OUR OTHER FARM PRODUCTION NEEDS!

Ko sta v pristanišču Port Chicago eksplodirali dve municijski ladji je bilo nad 350 oseb ubitih in več poslopj porušeni. Gornja slika nam predstavlja gročerijsko, katere lastnik ni dobil samo vsa okna razbita ampak tudi vse blago s polic je ležalo po tleh razmetano, da mu ni kazalo drugega kot vsi ti lopoti in se oprijeti čiščenja.

TRPLJENJE MLADE MATERE

ROMAN

Jozua in Mr. Stuart vstopita v voz. Vertarica Dorotija pa jim nato otroka izroči in se zopet vrne na dvorišče tega zavoda nazaj, medtem pa ko je služabnik vrata zopet dobro zapahnil, je voz oddrdral z veliko brzino.

Državni odvetnik je dal nato svojemu kočijažu povelje, da naj vozi k palači Edwarda Wilson.

Po preteku dobre pol ure so dospeli do palače in tako nato se podata z otrokom Jozua in Stuart v palačo, da oddata težko pričakujočemu Edwardu malega Toma; katerega pa je takoj Armenia ljubko k sebi stisnila. Tudi se ji je takoj povedalo, da je nesrečnica Elizabeta Robin umobolna in da se nahaja sedaj v San Jago umobolnici.

Edwardovo srce se je sedaj napolnilo z nepopisno srečo in veseljem, ker imel je zopet pred seboj svojega ljubelega otroka; zahvalil se je najprizrenejše prinesalcema in nato poljubi strastno še vedno jokajočega malega Toma.

GOSTILNA PRI ZELENUMU MUŠELNU

V bližini luke se je nahajal

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA

1146 E. 61st St.
HE 2730.

ČE STE BOLNI

Ako trpite na nerednosti v želodcu, jetrih, ledicah, vranci, revmi, visokem pritisku krvi, ali zastareli poškodbi, pridite k meni, da vidim, kaj morem storiti za vas. Imel sem velik uspeh v 25 letih v takih slučajih. Jaz se poslužujem stare evropske in najnovejše metoda bolnišnic pri zdravljenju.

Pridite do doktorja, ki razume vaš materin jezik in vam lahko razloži na razumljiv način.

DR. PAUL W. WELSH

HYDROPATHIC CLINIC

(specialist v starih boleznih)

Uradne ure:

10 zj. do 4:30 pop., razen v sredo
423 Citizens Bldg.
850 Euclid Ave.
Telefon: MAin 6016.

(Wed. — x)

Rodney Adams Heating Service

Dajte si osnažiti svoj furnez zdaj. Mi popravljamo in zacementiramo furneze. Imamo dele za vseh vrst furneze.

Instaliramo tudi nove furneze ter instaliramo pihalnike (blowers). Instaliramo termostate na furneze za premog ali plin.

Ekspertna postrežba na vseh vrst opreme.

KE 5461

21601 Westport Ave.

obiskana, posebno pa raditega, ker v nji so se shajali večina vsakovrstni voditelji največjih zločinov in, ker je usebovala ta zločinska beznica posebna skrivališča, da so se zamogli taki zločinci za dalj časa v njih skrivati.

Izmed velike gostilniške sobe spodaj, v katero je lahko šlo nekaj stotin ljudi, so se nahajali še razni koti in v ozadju tega je bil zopet neki drugi prostor in še dalje se je nahajala soba za veliko množino v San Franciscu živčih Kinezov, ter še dalje za njo soba za kadičce opiuma.

Na strani te lesene, velike hiše pa se je nahajal še en prostor, kateri pa je bil na razpolago samo zamorcem, ker so ti tudi bolj zadovoljni bili, da so bili sami, ker preje, dokler so zamorci zahajali v veliko gostilniško sobo, je prepogosto prišlo do krvavega pretepa med njimi in belokožnim delavcem, zlatokopi in mornarji.

Tudi sedaj še pride prav pogosto do krvavih pretepa, in to samo radi gostilničarjevih hčerk Alice in Core. Do velikega pretepa so vedno samo ti dve povzročiteljice bile. Obe deklici, kateri sta s svojim očetom John Fitzgerald goste stregli, so bile lepe akoravno so njih obrazne poteze kazale očem neko sirovost, bili ste vedno veseli, ja, prav po gledališki oblečeni, tako da so pri marsikateremu gostu obudile zaspano srce in da je potem radi ljubosumnosti prišlo do krvavih izgredov. John Fitzgerald pa je dobro vedel, da imajo njegove dve hčerki neko čudno privlačno moč v sebi in da radi nju dela tako velikanski biznis, kateri mu kar kupi imetek. Vsak večer je bila njegova gostilna popolnoma polna gostov in tudi se je med temi gosti dostikrat videlo v ti gneči od pijače razgretih ljudi, dosti uglednih gospodov iz San Franciscu, in vedno sarmu radi njegovih dveh priljubljenih hčerk, da so jih zamogli videti in preživeti nekaj srečnih in kratkočasnih trenutkov v njih bližini. Tudi drugih raznovrstnih iger in prizorov ni manjkalo nikoli.

Tudi neki drugi večer se je popolnoma napolnil ta veliki gostilniški prostor, akoravno se ni dalo v njem več dihati, radi pregostega tobakovega dima z vsakovrstnimi gosti tako, da skoro ni bilo dobiti več pri nobeni mizi prostora. Večji del teh gostov pa je obstojal s samih mornarjev vseh narodnosti, vendar pa se je videlo tudi med njimi nekaj lahkoživcev vseh strok, kateri se tukaj v San Franciscu skupaj shajajo, in ljudi v vsakovrstnih oblačilih tako, da bi jih

človek mogel prištevati raznovrstnim stanovom.

V ozadju velike gostilniške sobe, katero so razsvetljevalele dolgi viseče svetilke so se grupirali v veliki množini cigani, da organizirajo izurjene godbenke, ali godbenice in da potem zaigrajo kaki krasni do nečij komad. Vse naokoli so se posedle v veliki množini okusno oblečene ciganke s tamburicami ter kitarami in med njimi so se polegli nekateri cigani ter udobno pušili iz svojih lončenih pip.

Tu in tam se je pričelo plesati, ali se pa je pričela kaka druga smešna gira in na koncu konca se je aplavdiralo vsakemu zaigranemu komadu, plesu ali igri tako navdušeno, da so mogle vsakega dobro slišočega človeka ušesa boleti.

Nato pa so šli cigani od mize do mize naokoli po vsi sobi in pobirali milodare od poslušajočih gostov, kateri so bili kaj radodarni, ko so se enkrat navžili zadosti upijanljive pijače. Najbolj radodarni pa so bili med vsemi gosti mornarji, kateri so imeli toliko denarja, da niso vedeli kam z njim. Njih potovanje po morju jim ni pripuščalo, da bi zamogli njih prihranke porabiti; kadar pa so stopili na suho zemljo so ga znali prav dobro porabiti.

Zopet se začujejo lepo doneči zvoki v ozadju ciganske godbe.

Sedaj pa vstopi v to gostilno naš že dobro poznani Jozua. Imel je na sebi neko staro ponošeno vrhnjo suknjo in globoko potisnjen klobuk na glavi, tako da ga ni mogel nihče videti v obraz, toliko manj pa še poznati.

Poblikskovito so švigale njegove mačje oči po veliki gostil-

niški sobi in videti mu je bilo, da nekoga prav nujno išče.

Ni se mu pa še posrečilo do sedaj najti dotične osebe, katero je iskal in raditega se je podal k neki popolnoma v ozadju stoječi mizi, katera je bila še nezasedena. On se je usedel k oni mizi in je takoj opazil, da pri drugi, njemu najbližnji mizi sedita dva kineška mornarja, katerima se je prav dopadla ciganska godba, tudi je človek kateri je nekoliko pazljivo ogledoval take ptičke, takoj izpoznal da morata spadati k tisti predrzni družbi, katera se ne straši nobenega zločina izpeljati.

Jozuatu niti na misel ni prišlo, da je sedaj na jako nevarnem kraju med vsakovrstnim narodom, toda bil je vseeno na vse pripravljen. V njegovem žepu se je nahajal nabasan samokres. Ponoči se je vedno rabilo tako orodje v San Franciscu po ulicah; osobito pa po krajih, kjer so se nahajala taka sumljiva poslopja, katerih so se posamezni stražarji sami bali in se jih niso upali drugo gače obiskati, kakor kadar jih je bila cela množina skupaj.

Cora Fitzgerald, mlajša hčerka gospodarja te gostilne pri zelenemu Mušelnu je z njeni bistrimi očmi spoznala v temu nazadnje došlemu gostu nekaj bolj uglednega in se takoj poda proti njemu z zapeljivim nasmehljajem na ustnih, da ga vpraša po njegovi želji.

Jozua si je naročil steklenico dobrega vina in vrže takoj en zlatnik na mizo — en vprašajoči pogled iz njenih zapeljivih bistrh oči, in vedela je, da sliši preostanek tega na mizi ležečega zlatnika nji za darilo.

Ko je Jozua popil čašo vina

Ko je Brazilija stopila v vojno. — Na sliki je videti prve braziliske čete, ki zapuščajo ladjo v Neaplu, Italija. To so prvi vojaki Južne Amerike, ki so prišli na evropsko bojišče v drugi svetovni vojni.

POZOR GOSPODARJI HIŠ!

Kadar potrebujete vašo streho popravila, kritja z asfaltnimi skrilja, popravilo žlebov ali novih, se z vso zanesljivostjo obrnite na Slovincem. Flačate lahko prav na lahke broke.

The Elaborated Roofing Co.

MElrose 0033 6115 LORAIN AVE. Kadar pokličete, vprašajte za MR. A. LOZIC

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER" kateremu je znižana cena \$ 2.00 in stane samo:

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA

6113 St. Clair Ave. Cleveland, O.

AMERIŠKA DOMOVINA

bi morala biti

v

vsaki slovenski hiši

Previdni in gospodarski ljudje

vedno najprej pogledajo

OGLASE

Ameriški Domovini

in potem gredo kupovat k trgovcu, ki v tem oglašuje.

Trgovci, zavedajte se nakupovalne moči slovskega naroda in oglašujte svoje blago

AMERIŠKI DOMOVINI

Izplačalo se vam bo